

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/09/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Дорноговь аймаг 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий Утас: 70522734 Аудитын менежер: Утас: 70523020 Аудитор:	Цахим хаяг: dornogovi@audit.gov.mn У.Оюунтүлхүүр Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn Б.Ариунбаатар Цахим хаяг: ariunbaatarb@audit.gov.mn
---	---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

АГУУЛГА.....	1
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4	
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	14
3.4.2 Авлага	14
3.4.3 Бараа материал.....	14
3.4.4 Нөөцийн бараа	15
3.4.5 Үндсэн хөрөнгө.....	15
3.4.5 Өр төлбөр.....	16
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо	16
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	17
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	17
3.5.3 Төсвийн гүйцэтгэл	18
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	21
4.1 Ерөнхий зүйл.....	21
4.2 Материаллаг байдал	21
4.5 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	21
4.6 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	21
4.6.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	21
4.7 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	22
4.7.1 Завсрын аудитын талаар	22
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	22
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Зэвсгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	497,002,737.04	608,253,668.79
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	360,221,305.37	419,732,021.17
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	360,221,305.37	419,732,021.17
31210	Төгрөг	360,221,305.37	419,732,021.17
31211	Төрийн сангийн харилцах	360,221,305.37	419,732,021.17
33	АВЛАГА	78,500,411.81	55,400,524.51
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0	518,844.00
33500	Бусад авлага	8,947,737.00	0
33510	Байгууллагаас авах авлага	8,947,737.00	0
33600	Зээлийн авлага	69,552,674.81	54,881,680.51
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	69,552,674.81	54,881,680.51
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	69,552,674.81	54,881,680.51
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	37,622,869.86	66,953,898.11
35100	Түүхий эд материал	570,200.00	570,200.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	570,200.00	570,200.00
35400	Хангамжийн материал	30,902,669.86	61,083,698.11
35410	Бичиг хэргийн материал	2,586,845.00	3,322,945.00
35420	Аж ахуйн материал	21,113,341.00	50,520,639.25
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,000,000.00	701,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,202,483.86	6,539,113.86
35600	Мал амьтад	6,150,000.00	5,300,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	20,658,150.00	66,167,225.00
36300	Тэжээлийн нөөц	20,658,150.00	66,167,225.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,917,640,705.85	4,076,165,499.52
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,917,640,705.85	4,076,165,499.52
39200	Биет хөрөнгө	3,829,885,176.54	3,989,236,009.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,752,184,720.00	1,752,184,720.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-96,339,432.44	-173,383,973.96
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	340,510,800.00	520,510,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-136,169,627.27	-193,055,193.79
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	434,430,410.60	466,886,710.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-48,937,192.13	-115,530,630.87
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	34,663,443.01	81,364,251.01
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-9,761,931.39	-17,386,622.02
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,045,715,146.00	2,196,293,642.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-486,411,159.84	-663,042,693.90
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0	134,395,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	87,755,529.31	86,929,490.45
39301	Програм хангамж	2,836,000.00	2,836,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-976,470.69	-1,612,420.65
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	85,896,000.00	85,896,000.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	0	-190,088.90
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,414,643,442.89	4,684,419,168.31
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	11,317,752.00	2,023,952.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	11,317,752.00	2,023,952.00
41300	Өглөг	11,317,752.00	2,023,952.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	6,300.00	144,000.00
41360	Бусад өглөг	11,311,452.00	1,879,952.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	9,046,087.00	348,400.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,265,365.00	1,531,552.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,403,325,690.89	4,682,395,216.31
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,403,325,690.89	4,682,395,216.31
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	704,047,744.29	704,047,744.29
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	704,047,744.29	704,047,744.29
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,933,550,335.13	3,212,619,860.55
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,843,864,809.90	2,933,550,335.13

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

51220	Тайлант үеийн үр дүн	-2,910,314,474.77	279,069,525.42
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	765,727,611.47	765,727,611.47
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,414,643,442.89	4,684,419,168.31

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,927,748,292.56	2,052,824,088.04
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	580,099,356.51	487,668,863.95
110	Орлогын албан татвар	196,568,450.86	264,005,967.94
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	196,568,450.86	264,005,967.94
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	154,689,559.64	232,250,871.59
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,158,540.14	3,032,253.00
110003	Хөрөнгийн орлого	18,231,946.08	21,116,026.35
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,316,600.00	20,000.00
110008	Шууд бус орлого	10,171,805.00	7,586,817.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	60,019,775.01	56,599,565.01
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,583,575.01	3,337,666.01
113002	Бууны албан татвар	2,070,000.00	1,860,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	53,366,200.00	51,401,899.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	323,511,130.64	167,063,331.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,027,480.64	7,344,380.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	705,630.00	822,380.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	261,430.64	150,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,060,420.00	6,372,000.00
1181	Газрын төлбөр	318,483,650.00	159,718,951.00
118101	Газрын төлбөр	318,483,650.00	159,718,951.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,847,981,747.76	409,538,659.96
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,847,981,747.76	409,538,659.96
120003	Торгуулийн орлого	1,890,000.00	2,512,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	9,097,429.14	18,510,457.71
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,076,000.00	9,143,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,000,000.00	6,697,001.00
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	4,021,429.14	2,669,956.71
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,824,553,435.62	366,865,604.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	12,440,883.00	21,650,598.25
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,499,667,188.29	1,155,616,564.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	652,234,800.00	375,559,896.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	652,234,800.00	375,559,896.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	64,278,520.00	264,095,641.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,091,000.00	167,229,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	53,187,520.00	96,866,641.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	783,153,868.29	515,961,026.63
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	783,153,868.29	265,282,500.68
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	0	250,678,525.95
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,095,773,309.80	1,773,754,562.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,095,773,309.80	1,773,754,562.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,508,733,973.29	1,763,404,562.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	327,677,975.00	449,238,123.65
210101	Үндсэн цалин	264,309,340.00	269,042,941.67
210102	Нэмэгдэл	38,899,809.00	127,221,657.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	22,009,650.39
210104	Урамшуулал	24,468,826.00	30,963,874.37
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,388,594.47	62,236,401.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,896,149.69	46,425,932.46

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,274,940.44	4,374,598.81
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,583,077.18	4,697,859.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	593,460.92	997,398.81
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,040,966.24	5,740,612.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	278,492,562.20	34,401,345.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,218,672.30	4,659,708.48
210302	Түлш, халаалт	259,376,389.90	29,561,637.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,897,500.00	180,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,586,122,513.56	300,426,634.00
210401	Бичиг хэрэг	10,108,150.00	8,957,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,822,370.96	32,919,650.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,904,810.00	2,900,320.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	350,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,487,650.00	367,850.00
210408	Бараа материал актальсны зардал	3,938,563.60	1,610,000.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	1,544,640,969.00	253,321,214.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,847,084.00	6,813,100.00
210604	Урсгал засвар	29,847,084.00	6,813,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,807,100.00	5,898,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,807,100.00	5,898,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,020,783.00	45,872,096.71
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,649,695.00	44,146,779.71
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0	207,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	848,494.00	914,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	344,594.00	274,736.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	178,000.00	238,700.00
210807	Газрын төлбөр	0	90,531.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	210,377,361.06	858,518,861.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,337,000.00	467,568,750.68
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,246,750.00	5,344,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	194,793,611.06	385,605,810.33
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	587,039,336.51	10,350,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,049,980.00	10,350,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,049,980.00	10,350,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	581,989,356.51	0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	460,149,515.22	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	121,839,841.29	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	831,974,982.76	279,069,525.42
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,742,289,457.53	0
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	164,345.00	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	3,492,098,553.04	0
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	250,026,559.49	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-2,910,314,474.77	279,069,525.42

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,122,959,186.61	1,392,849,285.14	3,892,430,922.36	7,408,239,394.11
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,418,911,442.32	-627,121,673.67	1,951,433,887.54	-94,599,228.45
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	704,047,744.29	765,727,611.47	5,843,864,809.90	7,313,640,165.66

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-	-
				2,910,314,474.77	2,910,314,474.77
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	704,047,744.29	765,727,611.47	2,933,550,335.13	4,403,325,690.89
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	704,047,744.29	765,727,611.47	2,933,550,335.13	4,403,325,690.89
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	704,047,744.29	765,727,611.47	2,933,550,335.13	4,403,325,690.89
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	279,069,525.42	279,069,525.42
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	704,047,744.29	765,727,611.47	3,212,619,860.55	4,682,395,216.31

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,183,851,112.13	1,727,433,019.09
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	580,099,356.51	487,668,863.95
110	Орлогын албан татвар	196,568,450.86	264,005,967.94
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	196,568,450.86	264,005,967.94
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	154,689,559.64	232,250,871.59
110002	Үйл ажиллагааны орлого	11,158,540.14	3,032,253.00
110003	Хөрөнгийн орлого	18,231,946.08	21,116,026.35
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,316,600.00	20,000.00
110008	Шууд бус орлого	10,171,805.00	7,586,817.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	60,019,775.01	56,599,565.01
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	4,583,575.01	3,337,666.01
113002	Бууны албан татвар	2,070,000.00	1,860,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	53,366,200.00	51,401,899.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	323,511,130.64	167,063,331.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	5,027,480.64	7,344,380.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	705,630.00	822,380.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	261,430.64	150,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,060,420.00	6,372,000.00
1181	Газрын төлбөр	318,483,650.00	159,718,951.00
118101	Газрын төлбөр	318,483,650.00	159,718,951.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	93,682,115.33	76,639,854.01
120	Нийтлэг татварын бус орлого	93,682,115.33	76,639,854.01

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

120003	Торгуулийн орлого	1,890,000.00	2,512,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	91,792,115.33	74,127,854.01
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	74,074,752.33	58,287,353.01
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,000,000.00	9,143,500.00
1200047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	13,717,363.00	6,697,001.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,510,069,640.29	1,463,124,301.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	652,234,800.00	375,559,896.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	652,234,800.00	375,559,896.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	67,173,235.00	271,603,378.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,091,000.00	167,229,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	56,082,235.00	104,374,378.50
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	790,661,605.29	515,961,026.63
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	783,153,868.29	265,282,500.68
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	7,507,737.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	0	250,678,525.95
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,387,881,918.75	1,625,052,303.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,387,881,918.75	1,625,052,303.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	768,640,401.29	1,225,766,089.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	333,479,338.00	452,668,401.06
210101	Үндсэн цалин	270,110,703.00	272,716,335.67
210102	Нэмэгдэл	38,899,809.00	126,978,540.63
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0	22,009,650.39
210104	Урамшуулал	24,468,826.00	30,963,874.37
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,954,110.09	59,187,268.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,618,054.78	43,376,799.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,235,843.01	4,374,598.81
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,551,799.24	4,697,859.27
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	585,641.43	997,398.81
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,962,771.63	5,740,612.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	276,417,192.20	36,515,845.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,218,672.30	4,659,708.48
210302	Түлш, халаалт	257,301,019.90	31,676,137.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,897,500.00	180,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,802,729.00	37,898,350.00
210401	Бичиг хэрэг	2,871,650.00	6,372,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,506,219.00	21,853,680.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,904,810.00	3,395,720.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	489,550.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,050.00	5,786,700.00
2105	Нормативт зардал	200,000.00	600,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.00	600,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	32,383,522.00	9,996,770.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	55,000.00	200,000.00
210602	Тавилга	0	500,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	800,000.00	0
210604	Урсгал засвар	31,528,522.00	9,296,770.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,807,100.00	5,838,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,807,100.00	5,838,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40,270,720.00	88,171,628.71
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,899,632.00	86,653,311.71
210803	Даатгалын үйлчилгээ	848,494.00	914,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	344,594.00	274,736.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	178,000.00	238,700.00
210807	Газрын төлбөр	0	90,531.00

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,325,690.00	534,889,825.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,638,940.00	528,693,325.68
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,686,750.00	6,196,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,619,241,517.46	399,286,214.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,015,091,904.00	388,936,214.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	1,015,091,904.00	388,936,214.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,049,980.00	10,350,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,049,980.00	10,350,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	589,497,093.51	0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	460,149,515.22	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	121,839,841.29	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,507,737.00	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	9,602,539.95	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,602,539.95	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	-204,030,806.62	102,380,715.80
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	23,757,500.00	42,870,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,757,500.00	42,870,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,757,500.00	42,870,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23,757,500.00	42,870,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-23,757,500.00	-42,870,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-227,788,306.62	59,510,715.80
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	588,009,611.99	360,221,305.37
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	360,221,305.37	419,732,021.17

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/					
Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,094,324,800.00	1,393,105,910.29	701,218,889.71	66.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,094,324,800.00	1,393,105,910.29	701,218,889.71	66.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,269,757,400.00	996,819,696.29	272,937,703.71	78.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	493,302,500.00	450,303,401.06	42,999,098.94	91.3
210101	Үндсэн цалин	305,428,100.00	270,351,335.67	35,076,764.33	88.5
210102	Нэмэгдэл	135,331,500.00	126,978,540.63	8,352,959.37	93.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,200,000.00	22,009,650.39	4,190,349.61	84.0
210104	Урамшуулал	26,342,900.00	30,963,874.37	-4,620,974.37	117.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,018,600.00	59,187,268.36	9,831,331.64	85.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,932,600.00	43,376,799.05	3,555,800.95	92.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,709,300.00	4,374,598.81	334,701.19	92.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,229,500.00	4,697,859.27	531,640.73	89.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,115,400.00	997,398.81	118,001.19	89.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,031,800.00	5,740,612.42	5,291,187.58	52.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	307,539,200.00	293,250,546.16	14,288,653.84	95.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,509,100.00	17,285,883.16	4,223,216.84	80.4
210302	Түлш, халаалт	275,754,100.00	272,973,277.00	2,780,823.00	99.0
210303	Цэвэр, бохир ус	10,276,000.00	2,991,386.00	7,284,614.00	29.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,209,400.00	36,355,519.00	1,853,881.00	95.1
210401	Бичиг хэрэг	5,925,400.00	5,922,700.00	2,700.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	19,798,000.00	19,770,849.00	27,151.00	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,196,000.00	3,395,720.00	1,800,280.00	65.4

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	490,000.00	489,550.00	450.00	99.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,800,000.00	6,776,700.00	23,300.00	99.7
2105	Нормативт зардал	600,000.00	600,000.00	0.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	600,000.00	600,000.00	0.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	64,700,000.00	60,244,570.00	4,455,430.00	93.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,400,000.00	14,400,000.00	0.00	100.0
210602	Тавилга	28,000,000.00	28,000,000.00	4417.00	100.0
210604	Урсгал засвар	22,300,000.00	17,844,570.00	4,455,430.00	80.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,739,100.00	4,818,000.00	921,100.00	84.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,739,100.00	4,818,000.00	921,100.00	84.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	278,948,600.00	80,363,891.71	198,584,708.29	28.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	276,816,600.00	78,845,574.71	197,971,025.29	28.5
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,015,000.00	914,350.00	100,650.00	90.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	447,000.00	274,736.00	172,264.00	61.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	270,000.00	238,700.00	31,300.00	88.4
210807	Газрын төлбөр	400,000.00	90,531.00	309,469.00	22.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,700,000.00	11,696,500.00	3,500.00	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500,000.00	5,500,000.00	0.00	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,200,000.00	6,196,500.00	3,500.00	99.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	824,567,400.00	396,286,214.00	428,281,186.00	48.1
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	817,167,400.00	388,936,214.00	428,231,186.00	47.6
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	817,167,400.00	388,936,214.00	428,231,186.00	47.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,400,000.00	7,350,000.00	50,000.00	99.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,400,000.00	7,350,000.00	50,000.00	99.3
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,094,324,800.00	1,449,132,639.59	645,192,160.41	69.2
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	656,935,300.00	375,559,896.00	281,375,404.00	57.2
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	656,935,300.00	375,559,896.00	281,375,404.00	57.2
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,098,083,200.00	1,006,141,890.58	91,941,309.42	91.6
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,098,083,200.00	1,006,141,890.58	91,941,309.42	91.6
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	339,306,300.00	67,430,853.01	271,875,446.99	19.9
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	54,500,000.00	58,287,353.01	-3,787,353.01	106.9
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,000,000.00	9,143,500.00	-2,143,500.00	130.6
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	277,806,300.00	0	277,806,300.00	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	339,996,205.37	339,996,205.37	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	396,022,934.67	396,022,934.67	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	62	54	8.00	87.1
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6	6	0.00	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	6	6	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28	24	4.00	85.7
620001	Удирдах ажилтан	9	9	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	7	4.00	63.6
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	0.00	100.0

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28	24	4.00	85.7
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	11	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	6	4.00	60.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/ ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	271,603,378.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	271,603,378.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	264,308,656.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,365,000.00
210101	Үндсэн цалин	2,365,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,712,831.00
210401	Бичиг хэрэг	630,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,082,831.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,020,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,020,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	300,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	257,910,825.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	257,910,825.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,294,722.50
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,294,722.50
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,294,722.50
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	271,603,378.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	271,603,378.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	167,229,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	104,374,378.50

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлэхээр заасан байна. Үүнд:

- Хууль тогтоомж, Засгийн газар болон харьяалах дээд шатны Засаг даргын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;
- Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;
- Сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн асуудлаар төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн төсөл боловсруулж сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд оруулан хэлэлцүүлэх, гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;
- Сумын төсвийн төсөл, түүний тодотголын төслийг боловсруулах, хэлэлцүүлэх, батлуулах, төсвийн гүйцэтгэлийг зохион байгуулж, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнах;
- Сумын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн чиг үүргийг хууль тогтоомжид заасны дагуу хэрэгжүүлэх;
- Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний дагуу энэ хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан төрийн зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулах;
- Нутаг дэвсгэрийнхээ татварын албыг удирдлагаар хангах, татварын орлогыг хууль тогтоомж, Хурлын шийдвэрийн дагуу төвлөрүүлэх, шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
- Хуульд өөрөөр заагаагүй бол нутаг дэвсгэрийн боловсрол, соёл, эрүүл мэнд, биеийн тамир, спортын байгууллагууд эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон стандарт, норм, нормативыг сахин мөрдөж байгаа эсэхэд тэдгээрийн харьяалал, өмчийн төрөл, хэлбэрийг харгалзахгүйгээр хяналт тавих;
- Хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.
- Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх сургалт, сурталчилгаа, үйл ажиллагаанд иргэдийг оролцуулан, тэдний мэдлэг чадварыг дээшлүүлж, аюулгүй амьдрах ухамсар соёл болон болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадавхыг бэхжүүлэх замаар гамшгийн эрсдэлийг бууруулна.
- Эрх зүйн сургалт, сурталчилгааны болон хуулийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах ажлын чанарыг дээшлүүлэх, хууль тогтоомжийн нэгдсэн санг баяжуулан боловсронгуй болгох, эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрийг хуульд нийцүүлэх, Авлигаас урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх, цагдаа, хуулийн байгууллагуудын нэгжийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг хамтран үр дүнтэй хэрэгжүүлэх зэрэг үйл ажиллагаа хамаарна.
- Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт Батлан хамгаалах чиглэлээр тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг орон нутагтаа хэрэгжүүлэх, батлан хамгаалахын багц хуулиудыг сурталчлах, биелэлтэд нь хяналт тавих, орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог сайжруулж, холбогдох хууль, тогтоомжид заагдсан Засаг даргын хүлээх бусад үүрэг хариуцлагыг хэрэгжүүлнэ.
- Сумын төсвийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлт, хуваарилалтын тогтолцоог сайжруулж, төрийн сангийн үйлчилгээг үр дүнтэй болгоно.
- Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, мэдээ тайланг хуулийн хугацаанд үнэн зөв гарган ирүүлнэ.
- Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны ил тод, нээлттэй, үр ашигтай байдлыг хангах, Орон нутгийн өмчийн эзэмшил, ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт, хяналтыг сайжруулах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх.
- Сумын Засаг даргын бүрэн эрхийг хэрэгжүүлж, үйлдвэрлэл үйлчилгээ, дэд бүтэц, газрын харилцаа, байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуй, аялал жуулчлалын салбарын хууль, тогтоол шийдвэр, хөтөлбөрүүдэд тусгагдсан арга хэмжээ, бодлогын зорилтууд шаардлагын түвшинд хэрэгжиж, үйл ажиллагаа, иргэдэд үйлчлэх нийтийн үйлчилгээний хүрээ

дээшилсэн байна гэх мэт нийт 6 бодлогын хүрээнд 144 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчин

- Алсын хараа-2050
- Шинэ сэргээлтийн бодлого
- Төсвийн тухай хууль;
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль;
- Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль;
- Татварын ерөнхий хууль;
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль;
- Шилэн дансны тухай хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ, худалдан авах тухай хууль,
- Бусад.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2023 онд харьяа орон нутаг дахь төсөвт байгууллага, сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4,344.1 сая төгрөгөөр буюу 10.5 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт	Хувь
Б	1	2	3=2-1	4
Мөнгөн хөрөнгө	360.2	419.7	59.5	16.5
Авлага	78.5	55.4	(23.1)	(29.4)
Бараа материал	52.1	127.8	75.7	145.3
Үндсэн хөрөнгө	3,917.6	4,076.1	158.5	4.0
Нийт хөрөнгө	4,414.6	4,684.4	269.8	6.1
Өр төлбөр	11.3	2.0	(9.3)	(82.3)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,403.3	4,682.4	279.1	6.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,414.6	4,684.4	269.8	6.1

Өмнөх оны үзүүлэлттэй харьцуулахад авлага, бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдлүүдэд материаллаг өөрчлөлтүүд гарсан бөгөөд тайлант онд Хоршоо хөгжүүлэх

сангаас зээл олгосон, сумын ЗДТГ-т үнэ төлбөргүйгээр нэмэгдсэн бараа материалын өсөлтүүд тус тус нөлөөлсөн байна.

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгө дансны эцсийн үлдэгдэл 419.7 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 59.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/ сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	-	-	-
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	360.2	419.7	59.5
Төгрөг	360.2	419.7	59.5
Төрийн сангийн харилцах	360.2	419.7	59.5
Арилжааны банк дахь харилцах	-	-	-
Дүн	360.2	419.7	59.5

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн дансны өөрчлөлтөд: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 38.0 сая төгрөгөөр, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн үлдэгдэл 16.2 сая төгрөгөөр, нөхөн сэргээлтийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 1.8 сая төгрөгөөр, нэмэлт дансны төвлөрүүлэлтийн үлдэгдэл 7.3 сая төгрөгөөр, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ахмадын сан 1.7 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, Засаг даргын Тамгын газрын ахмадын сангийн үлдэгдэл 2.0 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн ба эцсийн үлдэгдэл 419.7 сая төгрөг нь холбогдох байгууллагуудын төрийн сангийн харилцах дансанд байршиж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ИТХ: - Тайлант хугацаанд 4,390,000 төгрөгийн бэлэн мөнгөний ажил гүйлгээг мөнгөн кассын дансаар дамжуулахгүй шууд өглөгийн дансанд бүртгэснийг залруулсан.

3.4.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 55.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 23.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл

/ сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Байгууллагаас авах авлага	8.9	0.5	(8.4)
Зээлийн авлага	69.6	54.9	(14.7)
Дүн	78.5	55.4	(23.1)

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд Сум хөгжлийн сангаас 40.0 сая төгрөгийн зээл олгож, Эргэн төлөлтөөр 3 зээлдэгч зээлээ хаасан байна. Жилийн эцэст авлага дансны өөрчлөлтөд 54.9 сая төгрөг болж 14.7 сая төгрөгөөр буурсан нь нөлөөлсөн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ХХС: - Авлагын эхний үлдэгдлийг 1,691.9 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасныг залруулсан.

3.4.3 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 67.0 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 29.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 4. Бараа материалын үлдэгдэл

/ сая төгрөгөөр/

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	0.6	0.6	-
Тусгай зориулалттай материал	0.6	0.6	-
Хангамжийн материал	30.9	61.1	30.2
Бичиг хэргийн материал	2.6	3.3	0.7
Аж ахуйн материал	21.1	50.5	29.4
Сэлбэг хэрэгсэл	1.0	0.7	(0.3)
Түлш, шатах тослох материал	6.2	6.5	0.3
Мал амьтад	6.2	5.3	(0.9)
Дүн	37.6	67.0	29.3

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны өөрчлөлтөд: сумын ЗДТГ-ын үлдэгдэл 29.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна. Энэ нь тайлант онд тухайн байгууллагад үнэ төлбөргүйгээр 27.0 сая төгрөгийн материал нийлүүлэгдсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: - Байгууллагад бүртгэлтэй малыг нас дэвшүүлэхдээ буруу дансны бичилтийг гүйцэтгэсний улмаас 4,540.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасныг заруулсан.

3.4.4 Нөөцийн бараа

Нөөцийн бараа дансны үлдэгдэл 66.2 сая төгрөг болж 45.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь өвс тэжээлийн нөөц бэлтгэсэнтэй холбоотой байна.

3.4.5 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 4,076.2 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 158.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 5. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	3,829.9	3,989.2	159.4
Барилга, байгууламж, орон сууц	1,752.2	1,752.2	-
Авто-тээврийн хэрэгсэл	340.5	520.5	180.0
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	434.4	466.9	32.5
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	34.7	81.4	46.7
Бусад үндсэн хөрөнгө	2,045.7	2,196.3	150.6
Дуусаагүй барилга, байгууламж	-	134.4	134.4
Биет бус хөрөнгө	87.8	86.9	(0.8)
Программ хангамж	2.8	2.8	-
Бусад биет бус хөрөнгө	85.9	85.9	-
Дүн	3,917.6	4,076.2	158.5

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдлийн өөрчлөлтөд ЗДТГ-ын хөрөнгө 401.5 сая төгрөгөөр, ИТХ-ын хөрөнгө 8.2 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдэж, ОНХС-ийн дансанд 134.4 сая төгрөгийн дуусаагүй барилгын дүнгээр нэмэгдэж, 385.6 сая төгрөгийн элэгдэл хорогдол тооцсон дүнгээр буурчээ. Тайлант онд сумын ЗДТГ нь үнэ төлбөргүйгээр нийлүүлэгдсэн 134.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэн авсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: - Төсвийн хөрөнгөөр шинээр бэлтгэсэн 96,961.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэхдээ ашиглах жил оруулаагүйн улмаас тайлант хугацааны 5,115.4 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардал тооцоолоогүй байсныг заруулсан.

ИТХ: - Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлээс шүүж үзэхэд үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 1,003,618 төгрөгөөр дутуу, хуримтлагдсан элэгдэл 99,972.96 төгрөгөөр илүү тайлагнагдсан байсныг залруулсан.

ОНХС: - Тайлант хугацаанд хэрэгжүүлж дууссан 52.0 сая төгрөгийн 1 ТАХ-г холбогдох байгууллагын хөрөнгийн бүртгэлд бүртгэж тайлагнаагүй, хэрэгжиж дуусаагүй 134.4 сая төгрөгийн 1 ТАХ-ний санхүүжилтийг дуусаагүй барилга дансанд бүртгээгүй байсныг залруулсан.

3.4.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн дансны эцсийн үлдэгдэл 2.0 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 9.3 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 6. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/ сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Богино хугацаат өр төлбөр	11.3	2.0	(9.3)
Байгууллагад төлөх өглөг	9.0	0.4	(8.6)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2.2	1.6	(0.6)
Дүн	11.3	2.0	(9.3)

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өр төлбөр дансны үлдэгдлийн өөрчлөлтөд: ХХсангийн зээлдэгчийн илүү төлсөн 1.5 сая төгрөгийг өглөгтэй. ЗДТГазар 0.3 сая төгрөгийн байгууллагад төлөх өглөг нэмэгдэж, өмнөх оны нэмэлт дансны үлдэгдэл төвлөрүүлэлтийн өглөг 7.1 сая төгрөгөөр буурсан зэрэгтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ИТХ: - Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг 144,000 төгрөг, хувь хүний орлогын албан татварын авлага 408,851.80 төгрөгийг тус тус санхүүгийн тайланд авлага өглөгөөр тусгаагүйг залруулсан.

3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 4,682.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 279.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 7. Засгийн газрын хувь оролцоо

/ сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	704.0	704.0	-
Хуримтлагдсан үр дүн	2,933.5	3,212.6	279.1
Өмнөх үеийн үр дүн	5,843.9	2,933.5	(2,910.4)
Тайлант үеийн үр дүн	(2,910.3)	279.1	3,189.4
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	765.7	765.7	-
Дүн	4,403.3	4,682.4	279.1

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдлийн өөрчлөлтөд: ЗДТГ-ын тайлант үеийн үр дүн 108.8 сая төгрөгөөр, СХС, НСС-ийн үр дүн 4.2 сая төгрөгөөр, ОНХС-ын тайлант үеийн үр дүнгийн 173.6 сая төгрөгийн тус тус нэмэгдэж, ИТХ-ын үр дүн 7.6 сая төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна. Эдгээр өөрчлөлтөд үнэ төлбөргүйгээр үндсэн хөрөнгө, бараа материалын нэмэгдэл болон үйл ажиллагааны зардлын зарцуулалт бага зэрэг нөлөөлсөн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: - Орлого, үр дүнгийн тайланд нийт 6,716.8 мянган төгрөгийн зардлыг буруу ангилалд бүртгэснийг залруулсан.

- Цалингийн зардлын тайлагналыг шалгахад үйлдвэрчний эвлэлд 109.9 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлсэн боловч санхүүгийн тайланд авлага тусгаагүйг залруулсан.

ИТХ: - Санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайланг алдаатай илэрхийлж нийт 14.2 сая төгрөгийн залруулга хийгдсэн.

ОНХС: - тайлант хугацааны нийт 142.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг үр дүнгийн тайланд алдаатай тайлагнасныг залруулсан.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа төсөвт байгууллагуудын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 1,002.3 сая төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 5.0 сая төгрөг, нийт зарлагыг 1,007.3 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Аймгаас 2023 оны төсвийн 577.1 сая төгрөгөөр буюу 430.2 сая төгрөгөөр бууруулан хянаж хүргүүлсэн байна. Үүнээс татварын болон татварын бус орлогыг 474.2 сая төгрөгөөр хянасан байна.

Аймгаас хянаж ирүүлсэн төслийг 111.2 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж орон нутгийн татварын болон татварын бус орлогыг 585.4 сая төгрөгөөр, харьяа төсөвт байгууллагуудын зардлыг 688.3 сая төгрөгөөр тус тус баталсан байна.

3.5.2 Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 2022 оны 10/06 дугаар тогтоолоор Улаанбадрах суманд 176.1 сая төгрөгөөр санхүүгийн дэмжлэгийг олгохоор батлан, аймгийн ИТХ-ын 2023 оны төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай 2023 оны 12/05 дугаар тогтоолоор санхүүгийн дэмжлэгийг 176.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 353.0 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг олгохоор тодотгон баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2023 оны төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай 2023 оны 17/15 дугаар тогтоолоор сумын татварын болон татварын бус орлогыг 203.2 сая төгрөгөөр төгрөгөөр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр 488.1 сая төгрөгийн татварын болон татварын бус орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөө 32.8 сая төгрөгөөр давсан байна. Гүйцэтгэл 107.2 хувиар биелсэн байна.

Хүснэгт 8. Төвлөрүүлэх орлого

/ сая төгрөг /

№	Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү /дутуу +, илүү - /	Хувь
1	Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	161.8	232.2	70.4	143.5
2	Үйл ажиллагааны орлогын татвар	11.5	3.0	(8.5)	26.0
3	Хувь хүнээс суутгасан ОАТ	7.3	7.6	0.3	82.2
4	Хадгаламж хүү	20.7	21.1	0.4	101.9
5	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3.4	3.3	(0.1)	97.0
6	Бууны татвар	2.5	1.9	(0.6)	76.0
7	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	3.5	3.3	(0.2)	94.3
8	Малын тоо толгойн албан татвар	67.8	51.4	(16.4)	75.8
9	УТХураамж	0.9	0.8	(0.1)	88.9
10	Газрын төлбөр	176.0	159.7	(16.3)	90.7
11	Хог хаягдлын хураамж	3.9	6.3	2.4	161.5

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

12	ТТАМАТөлбөр	0.3	0.2	(0.1)	66.7
13	Хүү торгуулийн орлого	3.0	2.5	(0.5)	83.3
	Нийт	455.3	488.1	32.8	107.2

Эх сурвалж: Улаанбадрах сумын ТТЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт 6 нэр төрлийн орлого 73.8 сая төгрөгөөр давж, 7 нэр төрлийн орлого 42.5 сая төгрөгөөр тасарсан байна.

Орлого давж биелсэн нь дараах шалтгаантай байна. Үүнд:

- Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого төлөвлөсөн дүнгээс 70.4 сая төгрөгөөр давсан нь албан хаагчдын цалин нэмэгдсэнтэй,
- Хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар 0.3 сая төгрөгөөр давсан нь иргэний орлогоос суутгасан татвартай холбоотой байна.
- Хадгаламжийн хүүгийн орлого 0.4 сая төгрөгөөр давсан нь хадгаламж эзэмшигчдийн тоо нэмэгдсэнтэй, Хадгаламжийн хүү өссөнтэй холбоотой
- Хог хаягдлын төлбөр 2.4 сая төгрөгөөр давсан нь татварын дутуу төлөлттэй ААН-үүд өрөө төлж барагдуулсантай тус тус холбоотой байна.

Орон нутгийн орлого дараах шалтгааны улмаас тасарсан байна. Үүнд:

- Үйл ажиллагааны орлого төлөвлөсөн дүнгээс 8.5 сая төгрөгөөр давсан нь жилийн эцэст ноосны урамшуулал орсонтой,
- Хөрөнгө борлуулсны орлого 0.1 сая төгрөгөөр давсан нь татвар төлөгчид үл хөдлөх эд хөрөнгөө худалдан борлуулсантай,
- Малын тоо толгойн албан татварын орлого 16.4 сая төгрөгөөр тасарсан нь байгалийн цаг уур хүндэрч зуншлага муу, өвөлжилт хүндэрсэнтэй холбоотой малчид татвараа дутуу төлсөнтэй,
- Газрын төлбөрийн орлого 16.3 сая төгрөгөөр давсан нь өмнө оны дутуу төлөлт хийгдсэнтэй,
- Хүү торгуулийн орлого 0.5 сая төгрөгөөр тасарсан нь торгууль оногдуулах арга хэмжээ үүсээгүйтэй холбоотой.
- Галт зэвсгийн татвар 0.6 сая төгрөгөөр буурсан нь бүртгэлтэй байсан буу хурагдсан учир татвар төлөгч төвлөрүүлээгүй
- Үл хөдлөх хөрөнгийн орлого 0.2 сая төгрөгөөр тасарсан нь татвар төлөгч хөрөнгө борлуулаагүй учир,

3.5.3 Төсвийн гүйцэтгэл

1. Тайлант онд Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 6 зорилтод хөтөлбөрт зориулан сумын ИТХ-ын 2022 оны 11/26 дугаар тогтоолоор 1,552.5 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 790.2 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 762.3 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар баталжээ.

Нийт зардлын 176.1 сая төгрөгийг аймгаас авах татаас санхүүжилтээс, 442.5 сая төгрөгийг сумын татварын болон татварын бус орлогоос, 37.5 сая төгрөгийг оны эхний үлдэгдлээс, 656.9 сая төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилтээс, 59.5 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос, нийт 1,552.5 сая төгрөгийг санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Тайлант онд төсөвт нэг удаа тодотгол хийсэн бөгөөд сумын ИТХ-ын 2023 оны 13/04 дүгээр тогтоолоор 258.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж нийт төсвийг 1,810.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн тодотголоор аймгаас авах татаас санхүүжилтийг 176.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 353.0 сая төгрөгөөр, сумын татварын болон татварын бус орлогыг 18.5 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 461.3 сая төгрөгөөр тус тус баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр сумын татварын болон татварын бус орлого 490.2 сая төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилт 375.5 сая төгрөг, үйл ажиллагааны орлого 60.9 сая төгрөг, аймгаас авсан татаас санхүүжилт 250.7 сая төгрөг, нийт 1,177.3 сая төгрөгийг бүрдүүлэн, орлогын биелэлт 107.2 хувьтай байна.

Сумын татварын болон татварын бус орлого 490.2 сая төгрөгөөс орон нутгийн төсөвт байгууллагуудад 438.8 сая төгрөгийн, орон нутгийн хөгжлийн санд 51.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг тус тус олгосон байна.

Хүснэгт 9. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл / сая төгрөгөөр/

№	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү /дутуу +, илүү - /	Хувь
1	Сумын татварын болон татварын бус орлого	461.3	490.2	28.9	106.2
2	Аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг	353.0	250.7	(102.3)	71.0
4	Үйл ажиллагааны орлого	55.5	60.9	5.4	109.7
5	ОНХС, ТАТөсөл	656.9	375.5	281.4	57.2
6	Өмнөх оны үлдэгдлээс	352.7	352.7	0	-
	Дүн	1,879.4	1,530.0	349.4	81.4

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 689.5 сая төгрөг буюу 81.4 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагаа зардлын төсвийг 32.7 сая төгрөгөөр, баг хорооны үйл ажиллагааны зардлыг 24.1 сая, Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшууллын төсвийг 0,1 сая төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 10. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл / сая төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	624.8	592.1	32.7	94.8
2	Баг, хорооны ҮАЗардал	74.4	50.3	24.1	67.6
3	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	0.4	0.4	0.0	100
4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	7.4	7.3	0.1	98.6
5	Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	25.0	25.0	0.0	100
6	Хур хог хаягдал, орчны бохирдол	3.5	3.5	0.0	100
7	Улсын их баяр наадам	5.0	5.0	-	100
8	Багийн ИНХ-ын даргын урамшуулал	3.9	3.9	0	100
9	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийл	2.0	2.0	0.0	100
	Дүн	746.4	689.5	56.9	92.3

Харьяа төсөвт байгууллага, сангуудын зардлын гүйцэтгэлээр авч үзэхэд сумын ЗДТГ 54.7 сая төгрөгөөр, ИТХ 2.2 сая төгрөгөөр төлөвлөгөөнөөс дутуу зарцуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: - Тайлант онд төрийн албан хаагчдын сургалтын үеэр төсвийн хөрөнгөөр 190.0 мянган төгрөгийн азын сугалаа зохион байгуулж, төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан.

- Тайлант онд цалингийн зардлаас 2,745.9 мянган төгрөгийг ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлд зориулалт бусаар зарцуулсанд албан шаардлага өгсөн.

ИТХ: - Сумын ИТХ-ын 2023.07.07 өдрийн 13/04 дүгээр тогтоолоор ИТХ-ын даргын нөөц хөрөнгийн төсвийг 5,000,000 төгрөгөөр баталж, 4,998,800 төгрөгийг зарцуулсанд албанд шаардлага хүргүүлсэн.

- Гурван албан хаагчид 600,000 төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгохдоо нийгмийн даатгалын шимтгэл суутган тооцоогүй, орлогыг шимтгэлийн тайланд тайлагнаагүй албан шаардлага хүргүүлсэн.

ОНХС: - Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн зарлагыг 1.2 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасныг зарцуулсан.

ХХС: - Зээлийн эргэн төлөлтийн орлогыг 265.2 мянган төгрөгөөр дутуу тусгасныг зарцуулсан.

2. Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны төсөв баталсан 2022 оны 10/06 дугаар тогтоолоор Улаанбадрах сумын Эрүүл мэндийн төв, Сургууль, Цэцэрлэг, Соёлын байгууллагуудын үйлчилгээ ашиглалтын зардлын төсвийг 283.8 сая төгрөгөөр аймгийн төсвөөс олгохоор баталж, аймгийн ИТХ-ын 2023 оны төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулсан 2023 оны 12/05 дугаар тогтоолоор төсвийг өөрчлөлтгүй 283.8 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт 11. Орон нутгийн өмчийн үйлчилгээ ашиглалтын зардлын санхүүжилтийн хуваарилалт, төлөвлөгөө, гүйцэтгэл / сая төгрөгөөр/

№	Байгууллага	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	ЭМТөв	29.9	24.9	5.0	83.3
2	Сургууль	107.0	101.2	5.8	94.5
3	Цэцэрлэг	36.5	35.4	1.1	96.9
4	Соёл	110.4	103.6	6.8	93.8
	Дүн	283.8	265.1	18.7	93.4

Гүйцэтгэлээр 265.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгон, тогтмол зардалд 256.6 сая төгрөгийг, урсгал засварын зардалд 8.5 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

3. Аймгийн болон Сумын ИТХ-аар сумын орлого, зардлын нийт төсвийг 1,756.5 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Нийт орлогын гүйцэтгэл 1,756.6 сая төгрөг буюу 82.3 хувийн биелэлттэй бөгөөд, үүний 461.3 сая төгрөг нь сумын орон нутгийн татварын болон татварын бус орлого, 353.0 сая төгрөг нь аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг, 670.4 сая төгрөг нь аймгаас олгосон ОНХС-ын санхүүжилт, 283.8 сая төгрөг нь улсын төсөвт байгууллагуудын байр ашиглалтын зардлын санхүүжилт, 61.5 сая төгрөг нь төсөвт байгууллага, тусгай сангийн үйл ажиллагааны орлого байна. Сангуудын оны эхний үлдэгдлээс 239.1 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нийт санхүүжилтийн орлогыг орон нутгийн төсөвт байгууллагуудад 800.1 сая төгрөгийг, улсын төсөвт байгууллагуудад 404.4 сая төгрөгийг, ОНХС-д 708.6 сая төгрөгийг, СХС болон НСС-д 42.9 сая төгрөгийг тус тус хуваарилсан байна.

Нийт зардал 2,195.0 сая төгрөг буюу 86.1 хувийн гүйцэтгэлтэй бөгөөд цалин, НДШ-ийн зардал 575.2 сая төгрөг буюу 26.2 хувийг, тогтмол зардал 427.7 сая төгрөг буюу 19.5 хувийг, ОНХС-ын зардал 766.5 сая төгрөг буюу 34.5 хувийг, бусад зардал 425.6 сая төгрөг буюу 19.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 12. Төсвийн нийт зардлын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл / сая төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Төсвийн зардлын гүйцэтгэл			
		Батлагдсан төсөв	Зардлын гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
1	ЗДТГазар	629.7	568.9	60.8	90.3
2	ИТХ	122.7	120.5	2.2	98.2
3	ОНХС	817.2	426.9	390.3	52.2
4	СХС	232.4	42.1	190.3	18.1
5	НСС	8.5	0.9	7.6	10.5
6	ЭМТөв	29.9	24.9	5.0	83.3
7	Сургууль	107.0	101.2	5.8	94.5
8	Цэцэрлэг	36.5	35.4	1.1	96.9
9	Соёл	110.4	103.6	6.8	93.8
	Дүн	2,375.6	2,195.0	180.6	92.4

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах, төсвийн үр ашигтай захиран зарцуулах, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах талаар өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг аудитор Б.Ариунбаатар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер У.Оюунтүлхүүр, дарга, тэргүүлэх аудитор Т.Ган-Өлзий нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Улаанбадрах сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 01/56 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн тайлангийн нийт хөрөнгийн 4,407.1 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 44.1 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 35.3 сая төгрөгөөр тогтоосон.

4.5 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Харьяа байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.6 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.6.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг

стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: -Шилэн дансны цахим системд худалдан авах ажиллагааны мэдээлэл, 291.1 сая төгрөгийн 19 орлогын гүйлгээ, 158.8 сая төгрөгийн 7 зарлагын гүйлгээ, 29.8 сая төгрөгийн 11 шийдвэрийг байршуулаагүйг нөхөн байршуулах зөвлөмж хүргүүлсэн.

ИТХ: - Шилэн дансанд хөрөнгө зарцуулах 8,905,800 төгрөгийн 18 тушаал, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй 2 орлого 24,546,900 төгрөгийг хугацаа хоцроож байршуулсанд зөвлөмж хүргүүлсэн.

4.6.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

4.7 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.7.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд 5 горим сорил хэрэгжүүлж төлөвлөгөөг батлуулсан.

4.7.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн орлогыг бодит тоон мэдээлэлд үндэслэн төлөвлөх, батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх талаар арга хэмжээ авч ажиллах албан шаардлага өгсөн ба хэрэгжилтийг ирүүлсэн байна.

4.8 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Анхаарал татсан асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 3 тусгай сангийн нийт 5 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 4 санхүүгийн тайлан аудитын түүвэрт хамрагдсан байна.

Нөхөн сэргээлтийн тусгай дансны санхүүгийн тайланг аудит хийх байгууллагын тоонд оруулж, аудит хийх хуваарь батлуулаагүй ба ТТЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн хугацаанд аудитад хамруулж, шалгасан болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад
талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Засаг даргын тамгын газар	4	16.5	2	5.2	2	11.3	4	16.5	-	-	-	-
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	4	20.3	1	0.6	3	19.7	4	20.3	-	-	-	-
Орон нутгийн хөгжлийн сан	3	331.3	1	186.4	2	144.9	3	331.3				
Хоршоо хөгжүүлэх сан	2	2.0	-	-	2	2.0	2	2.0	-	-	-	-
Дүн	13	370.1	4	192.2	9	177.9	13	370.1	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг даргын тамгын газар	2	2.9	1	0.2	1	2.7	-	-	-	-	-	-
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	2	5.7	-	-	2	5.7	-	-	-	-	-	-
Дүн	4	8.6	1	0.2	3	8.4	-	-	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Засаг даргын тамгын газар	1	-	-	-	-	-	1	-
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	1	-	-	-	-	-	1	-
Дүн	0	-	0	-	0	-	0	-